

Hyvinvointikertomus
vuosittainen raportti
Karvia

Kertomuksen vastuutaho ja laatijat (viranhaltijat, luottamushenkilöt, työryhmät):

Työryhmä

Karvian hyvinvointikertomuksen työryhmässä ovat olleet johtavat viranhaltijat kunnanjohtaja Tarja Hosiasluoma, vs. kunnansihteeri-koulutoimenjohtaja Kati Ojaniemi, liikuntas sihteeri Sirpa Ala-Rämi, nuorisosihteeri Tiina-Kaisa Aro-Heinilä sekä päivähoidonohjaaja Reetta Lepistö/Marika Sjöman-Haapaniemi. Peruspalvelukuntayhtymää on edustanut Päivi Koskela.

Johdanto

Asukkaiden hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ja sitä tukevan elinympäristön rakentaminen on kunnan perustehtävä. Terveys- ja huoltolain 12 §:n mukaisesti kunnan on seurattava asukkaidensa terveyttä ja hyvinvointia sekä niihin vaikuttavia tekijöitä väestöryhmittäin sekä seurattava kunnan palveluissa toteutettuja toimenpiteitä, joilla vastataan hyvinvointitarpeisiin. Kunnan on kerran valtuustokaudessa valmistettava laajempi hyvinvointikertomus ja vuosittain raportti, joka pohjautuu laajaan hyvinvointikertomukseen. Karvian kunnan laaja hyvinvointikertomus sisältää hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painotukset valtuustokaudelle 2017-2020 (kuntalaki 365/1995, terveydenhuoltolaki 1326/2010) sekä kuvauksen väestön terveydentilan keskeisistä muutoksista ja hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteista. Hyvinvointiraportti 2019 pitää sisällään päivitettyä indikaattoritietoa saatavilla olleiden tilastojen osalta. Lisäksi raportissa kuvataan, millä toimenpiteillä Karvian kunnassa on vastattu hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteisiin. Tämän vuosittaisen raportin tiedot perustuvat vuoden 2018 tietoihin ja kouluterveyskyselyn osalta vuoden 2019 tietoihin.

1 Indikaattorien ja muun tiedon osoittama hyvinvointi

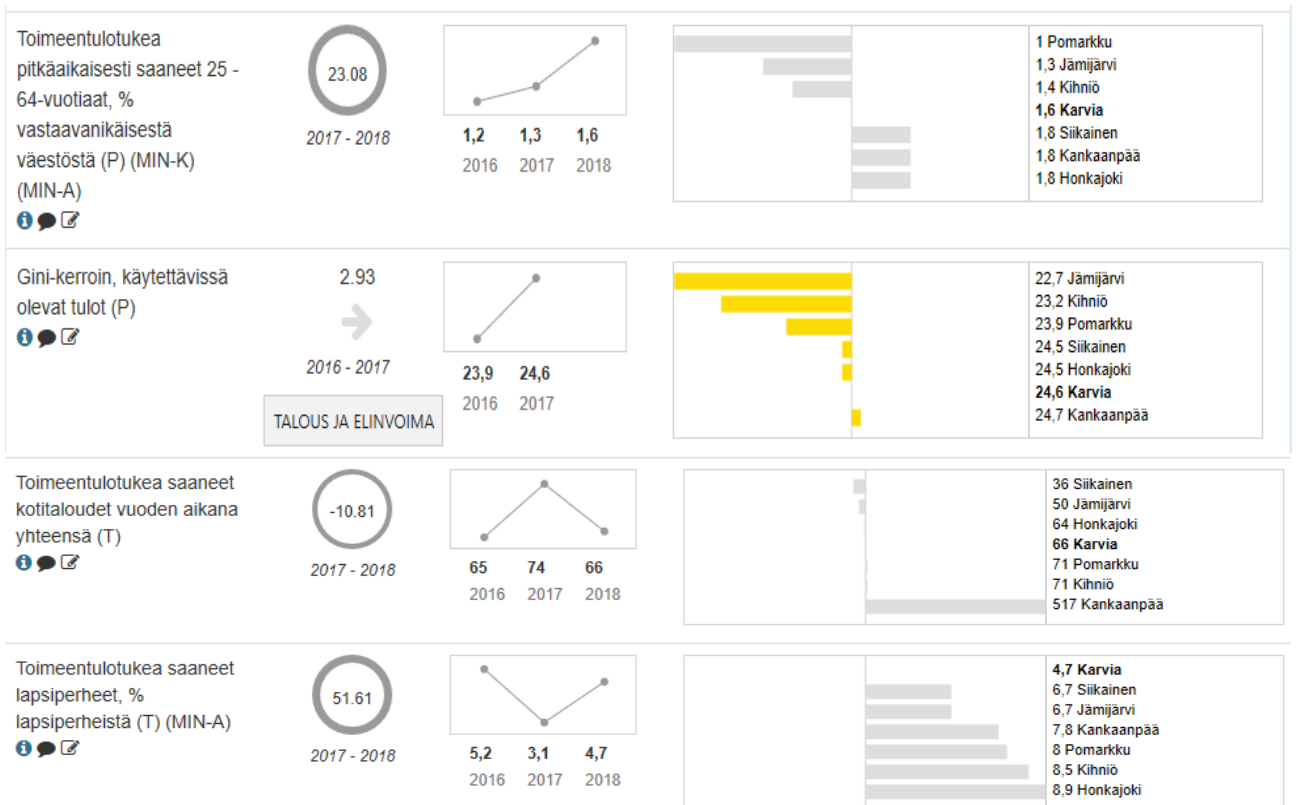
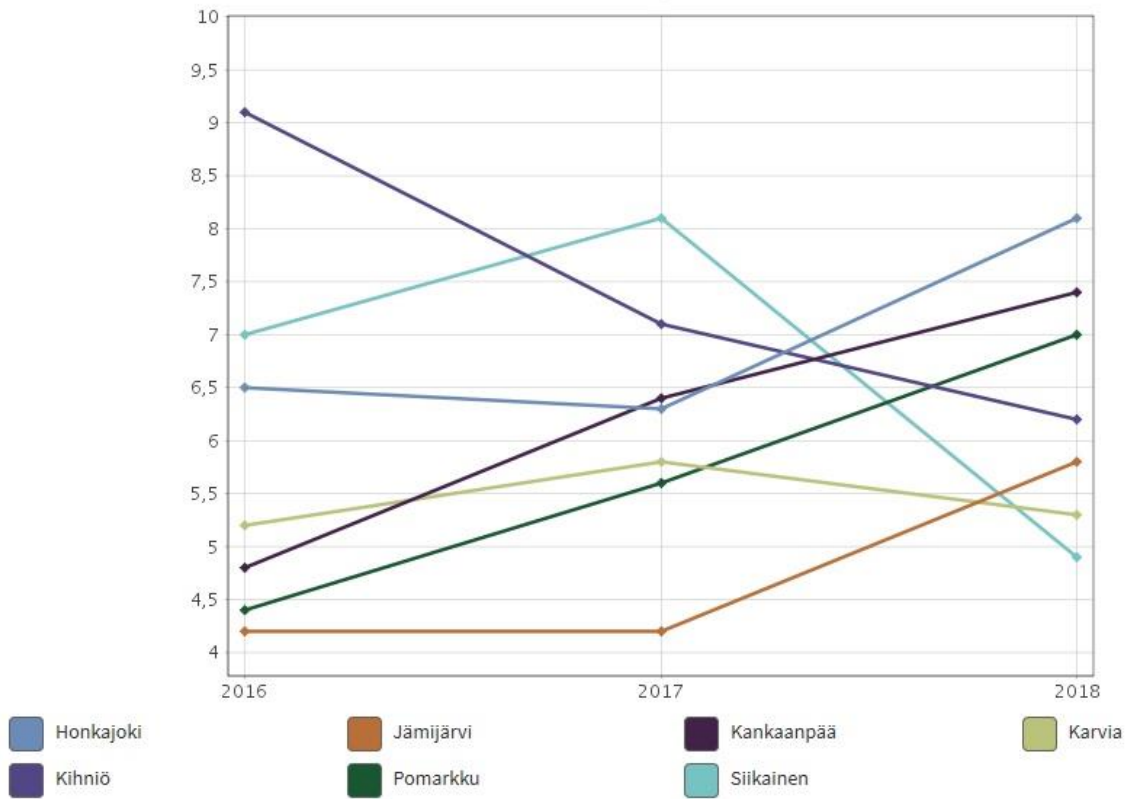
TALOUS JA ELINVOIMA

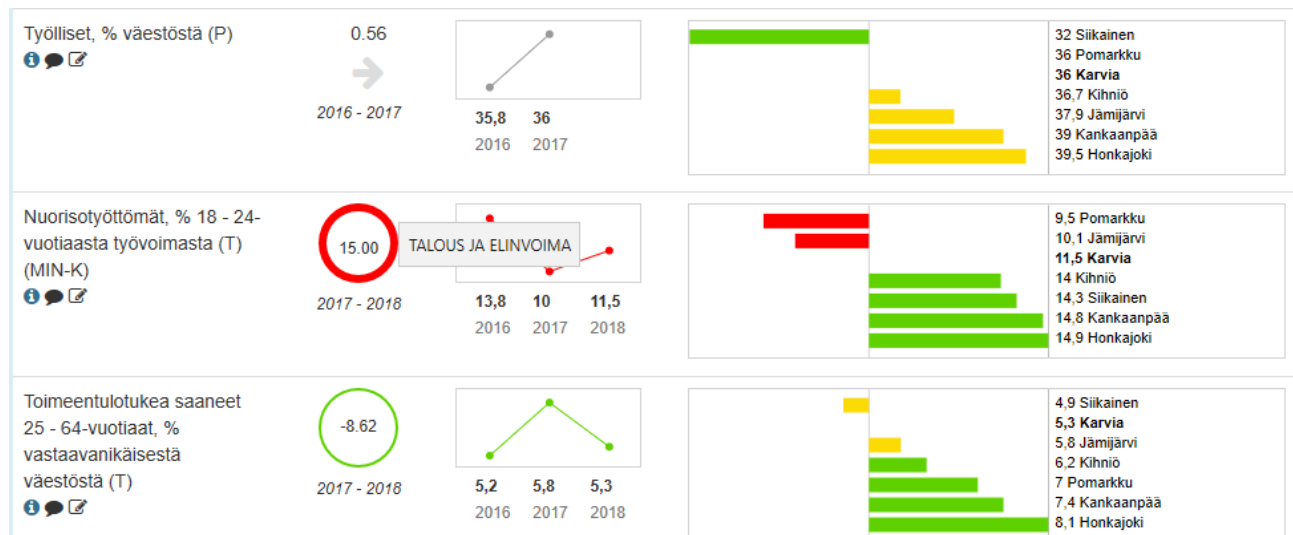
Karvian kunnan taloudellinen tilanne on haastava. Vuoden 2018 tilinpäätös oli reippaasti negatiivinen ja budjetoitua huonompi. Vuosikate jäi vuonna 2018 negatiiviseksi ja verotulot laskivat edelliseen vuoteen verrattuna 314 330 euroa. Valtionosuuksien lasku oli edelliseen vuoteen verrattuna 426 068 euroa.

INDIKAATTORIT	MUUTOS (%)	SUUNTA	VERTAILU
Valtionosuudet yhteensä euroa / asukas (P) 	-4.65 2017 - 2018	 TALOUS JA ELINVOIMA 2016 2017 2018 3390 3422 3263	 2381 Kankaanpää 2691 Honkajoki 3060 Jämijärvi 3263 Karvia 3324 Siikainen 3505 Kihniö 3564 Pomarkku
Valtionosuudet, % nettokustannuksista (P) 	-7.55 2017 - 2018	 2016 2017 2018 53 54,3 50,2	 38,3 Kankaanpää 41,3 Honkajoki 50,2 Karvia 50,6 Jämijärvi 52,9 Pomarkku 53,3 Siikainen 54 Kihniö
Vuosikate, euroa / asukas (P) 	-117.73 2017 - 2018	 2016 2017 2018 45 423 -75	 -496 Honkajoki -96 Pomarkku -75 Karvia 122 Kankaanpää 357 Kihniö 377 Jämijärvi 607 Siikainen
Vuosikate, % poistoista (P) 	-115.23 2017 - 2018	 2016 2017 2018 13,7 127,4 -19,4	 -288,8 Honkajoki -38,4 Pomarkku -19,4 Karvia 30,4 Kankaanpää 111,5 Kihniö 179,5 Siikainen 195,4 Jämijärvi
Lainakanta, euroa / asukas (P) 	-4.73 2017 - 2018 ➔	 2016 2017 2018 0 1373 1308	 1308 Karvia 1381 Siikainen 1698 Honkajoki 1814 Pomarkku 2671 Jämijärvi 3815 Kankaanpää 4611 Kihniö
Suhteellinen velkaantuneisuus, % (P) 	13.82 2017 - 2018	 2016 2017 2018 10,4 27,5 31,3	 TALOUS JA ELINVOIMA 30 Siikainen 31,3 Karvia 37,4 Pomarkku 40 Honkajoki 52,2 Jämijärvi 69,8 Kihniö 70,4 Kankaanpää
Verotulot, euroa / asukas (P) 	-4.18 2017 - 2018 ➔	 2016 2017 2018 2557 2799 2682	 2682 Karvia 2844 Pomarkku 3025 Kihniö 3166 Honkajoki 3189 Siikainen 3190 Jämijärvi 3468 Kankaanpää

Kuntalaisten taloudellista tilannetta voidaan tarkastella toimeentulotukea saaneiden asiakkaiden määrää.

Toimeentulotukea saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavanikäisestä väestöstä [info ind. 5](#)

Väestö ja väestörakenne

Karvian kunnan väkiluku on laskenut. Vuonna 2017 asukkaita oli 2403 asukasta. Vuoden 2018 asukasmäärä oli 2390. Tilastokeskuksen väestöennusteen mukaan asukasmäärä tulee laskemaan ollen vuonna 2030 2162 asukasta. Asukasluvun lasku on samansuuntainen vertailukunnissa. Yhden hengen asuntokuntia on Karviassa 44,2 prosenttia asuntokunnista, kun vuonna 2017 vastaava luku oli 43,6 prosenttia. Yhden vanhemman perheiden osuus lapsiperheistä on 17,2 prosenttia (16,9 vuonna 2017) ja lapsiperheitä on 29,8, prosenttia (30,1 vuonna 2017). Koulutustasomittaintietoja vuodelta 2018 ei ole saatavissa. Vieraskielisten osuus väestöstä on pysynyt samana edelliseen vuoteen verrattuna. Vieraskielisiä on 23,7 prosenttia väestöstä. Karvian nettomuutto on kääntynyt positiiviseksi. Tulomuuttajia oli vuonna 2018 yhteensä 77 muuttajaa, kun edellisen vuoden vastaava luku oli 44. Lapsia syntyi vuoden 2018 aikana 15 lasta ja kuolleita oli 44. Toimeentulotukea saaneiden perheiden määrä on laskussa, mutta toimeentulotukea saavien lapsiperheiden osuus on kuitenkin noussut.

INDIKAATTORIT	MUUTOS (%)	SUUNTA	VERTAILU
Väestö 31.12. (P) 	-0.54 → 2017 - 2018	 2449 2403 2390 2016 2017 2018	 1458 Siikainen 1666 Honkajoki 1809 Jämijärvi 1910 Kihniö 2146 Pomarkku 2390 Karvia 11471 Kankaanpää
Huoltosuhte, demografinen (P) 	1.72 TALOUS JA ELINVOIMA → 2017 - 2018	 78,1 81,6 83 2016 2017 2018	 69,4 Kankaanpää 73,2 Honkajoki 77,5 Kihniö 80,9 Jämijärvi 83 Karvia 85 Pomarkku 89,4 Siikainen
Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta (P) 	0.00 → 2016 - 2017	 23,7 23,7 2016 2017	 8,8 Pomarkku 10,2 Siikainen 13,7 Kihniö 18,2 Jämijärvi 23,7 Karvia 31,2 Kankaanpää 69,1 Honkajoki
Lapsiperheet, % perheistä (P) 	-1.00 → 2017 - 2018	 29,2 30,1 29,8 2016 2017 2018	 25,6 Siikainen 29,8 Karvia 30 Kihniö 31,4 Honkajoki 32,1 Jämijärvi 33,4 Pomarkku 34,5 Kankaanpää
Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä (P) (MIN-A) 	1.78 → 2017 - 2018	 18,1 16,9 17,2 2016 2017 2018	 13 Honkajoki 15,3 Jämijärvi 17,1 Kihniö 17,2 Karvia 18,9 Pomarkku 19,2 Siikainen 23,6 Kankaanpää
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista (P) 	1.38 → 2017 - 2018	 43,4 43,6 44,2 2016 2017 2018	 37,5 Jämijärvi 38,5 Kihniö 39,5 Pomarkku 40,3 Siikainen 40,8 Honkajoki 43,9 Kankaanpää 44,2 Karvia
Väestöennuste 2030 (P) (MIN-A) 	? - 2017 - 2018	 2162 2018	 1210 Siikainen 1432 Honkajoki 1543 Jämijärvi 1555 Kihniö 1751 Pomarkku 2162 Karvia 10391 Kankaanpää
Kuntien välinen nettomuutto / 1 000 asukasta (P) 	125.22 → 2017 - 2018	 -1,6 -11,5 2,9 2016 2017 2018	 -20,2 Honkajoki -18,5 Jämijärvi -11,9 Kihniö -9,2 Kankaanpää -8,8 Pomarkku -6,1 Siikainen 2,9 Karvia

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin indikaattoreista monet pohjaavat peruskoulun 4. ja 5. luokkalaisille sekä 8. ja 9. luokkalaisille joka toinen vuosi tehtävään kouluterveyskyselyyn. Edellisen kerran kysely on Karviassa tehty vuonna 2017. Vuoden 2019 osalta voidaan todeta, että osaan kysymyksistä ei oltu vastattu tai vertailutietoja vuodelta 2019 ei ole kaikilta osin saatavissa.

4-5 -luokkalaisten kyselytuloksista selviää mm. seuraavaa:

4-5 -luokan oppilaista suurin osa on joko erittäin tai melko tyytyväisiä elämäänsä. 81,8 prosenttia vastanneista kertoo harrastavansa jotain vähintään yhtenä päivänä viikossa. 72,7 prosenttia vastanneista kertoi puolestaan harrastavansa taidetta ja kulttuuria vähintään yhtenä päivänä viikossa. Vähintään yksi hyvä kaveri oli 97 prosentilla vastanneista.

Terveystila koetaan yleisesti hyväksi, mutta yli puolet vastaajista kokee, että joskus esimerkiksi niska- ja hartiakivut tai nukahtamisvaikeudet haittaavat. Suun terveydestä huolehditaan harjaamalla hampaat ja aamupala syödään. 4 -5 luokan vastauksista kuvastuu myös liikunnallisuus. Huolestuttavaa on, että 4 - 5 -luokan vastaajista löytyy myös tupakkatuotteita kokeilleita. 63,6 prosenttia vastanneista kertoo harjaavansa hampaat kaksi kertaa päivässä tai useammin ja 27,3 prosenttia vähintään kerran päivässä. Lähes kaikki syövät aamupalan. Nettiriippuvuus ei tunnu olevan ongelma vastaajille.

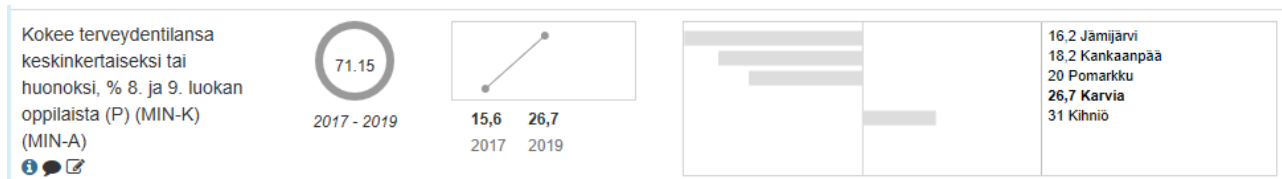
Koulunkäynnistä melko paljon pitäviä on 48,5 prosenttia ja vastaavasti melko vähän koulunkäynnistä pitäviä on 45,5 prosenttia. Koulustressiin liittyen väsymystä koulussa kokee potevansa usein 40,6 prosenttia vastaajista. Vastaajista 39,4 prosenttia uskaltaa sanoa luokassa mielipiteensä usein ja vastaavasti joskus mielipiteensä kertovien osuus on 54,5 prosenttia. Oppilaat viihtyvät yhdessä ja kokevat, että opettajat ovat kiinnostuneita siitä mitä oppilaalle kuuluu. 75,8 prosenttia vastaajista kertoo tulevansa toimeen opettajien kanssa hyvin. Koulukavereiden kanssa hyvin toimeen tulevia on 81,8 prosenttia. Järjestettyä ohjelmaa välitunneille toivoo 31,3 prosenttia vastaajista. 75,8 prosenttia vastaajista kertoi, ettei heitä ole kiusattu koulussa lainkaan lukuvuoden aikana.

60,6 prosenttia vastaajista kertoi keskustelevansa vanhempiensa kanssa koulupäivistä. Myös kotiintuloajoista sovitaan ja vastaajat kokevat vanhempien juttelevan myös lapsen ystävien kanssa. Vanhempien koetaan kannustavan ja tukevan lapsia. 19,4 prosenttia koki kokeneensa vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten henkistä väkivaltaa elämänsä aikana.

78,8 prosenttia vastaajista kertoo, ettei ole osallistunut muiden oppilaiden kiusaamiseen ja vastaavasti 75,8 prosenttia vastaajista koki, että heitä ei ole kiusattu lukuvuoden aikana.

Koulun fyysisiä oloja kysyttäessä liika kuumuus sisällä ja tunkkainen ilma oli häirinnyt yli puolta vastaajista. Luokkahuoneen ahtaus oli häirinnyt 48,5 prosenttia vastaajista ja melu häiritsi 78,8 prosenttia. Palveluita ja avunsaantia tarkasteltaessa vastaajat olivat kokeneet, että heillä oli mahdollisuus keskustella koulussa aikuisten kanssa mieltä painavista asioista.

8. - 9. luokan tuloksista selviää seuraavaa:

Karvian osalta 8-9 luokkalaisten tupakkatuotteiden käyttö/kokeilu on vähentynyt. Kun vuonna 2017 käyttäjiä oli 55,6 prosenttia niin vuoden 2019 tuloksien mukaan käyttäjiä on 36,7 prosenttia. Tupakointi on vähentynyt kaikilla asteilla. Nuuskan ja sähkösavukkeiden käytön osalta käyttö on perusopetuksessa puolittunut. Niska tai hartiakipuja oli 70 prosentilla vastaajista ja päänsärkyä 67,8 prosentilla. Väsymystä tai heikotusta kokee noin 80 prosentilla vastaajista. Yli puolet vastaajista syö aamupalan ja lähes puolet harrastaa liikuntaa.

Koulunkäyntiin ja opiskeluun liittyen vastaajat eivät koe juurikaan vaikeuksia kirjoittamista, lukemista tai matematiikka vaativissa tehtävissä. Poissaoloja sairauden vuoksi on kuukausittain 19,4 prosentilla vastaajista.

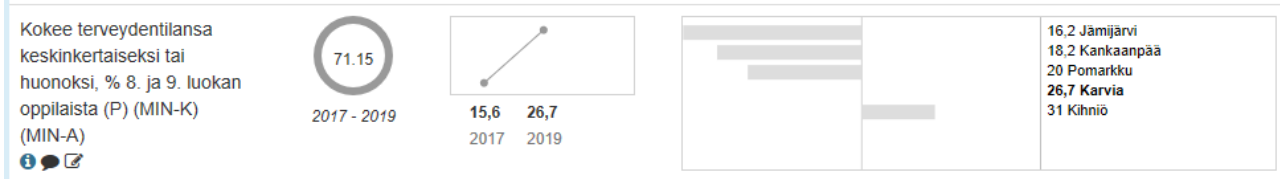
Hyvää työrauhaa luokassa tai ryhmässä kokee 70,9 prosenttia vastaajista ja vastaajat kokevat, että luokassa on mielipiteen ilmaisua tukeva ilmapiiri. Oppilaat viihtyvät hyvin yhdessä.

76,7 prosenttia vastanneista kokee kuitenkin, että opettajat eivät kohtele oppilaita oikeudenmukaisesti. 58 prosentin mukaan opettajat eivät ole kiinnostuneita oppilaiden kuulumisista ja 54,9 prosenttia kokee, että opettajat eivät rohkaise mielipiteen ilmaisuun.

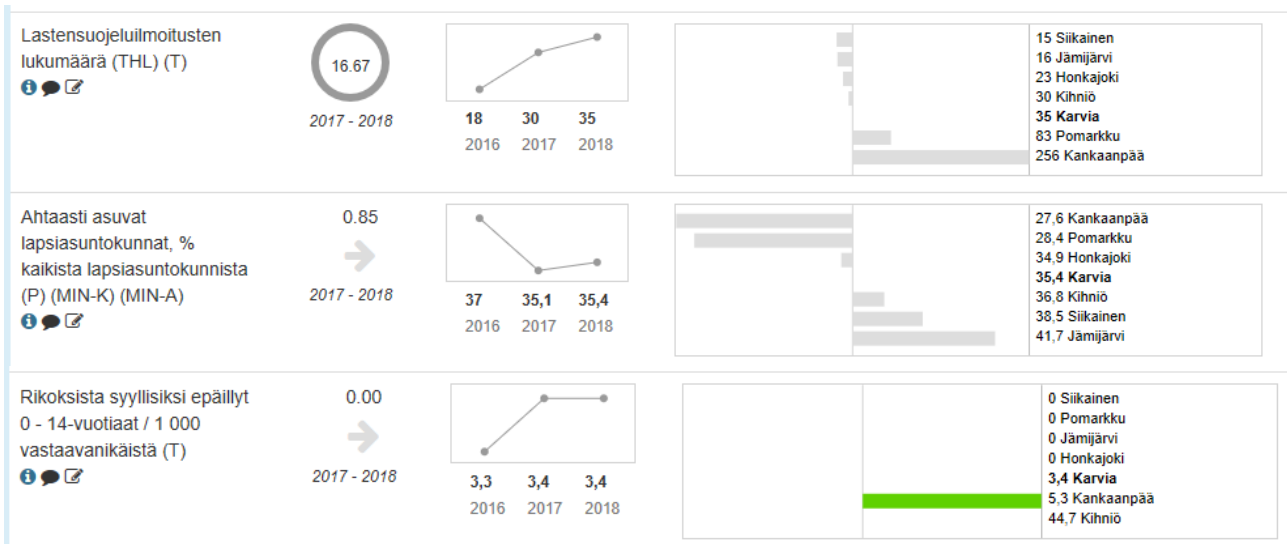
LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET

Elämänlaatu ja osallisuus

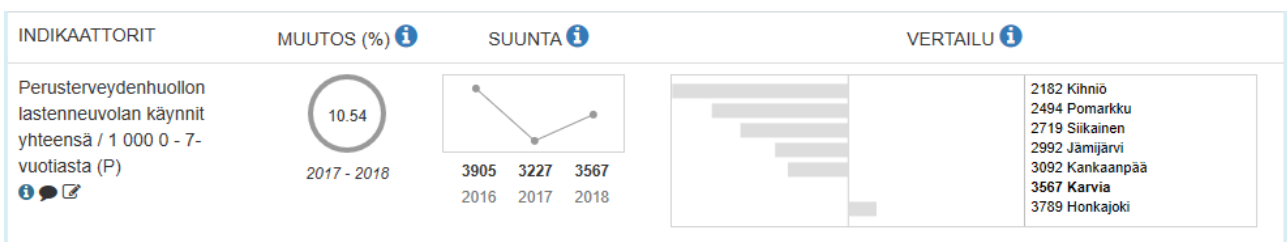
Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

LAPSET, VARHAISNUORET JA LAPSIPERHEET - Yhteenveto

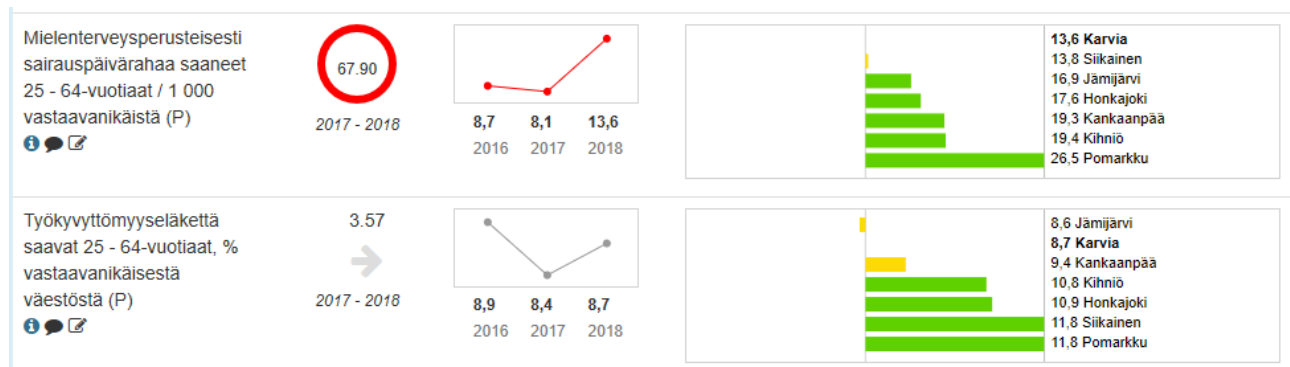
Karviassa ei ole toisen asteen oppilaitoksia, joista tietoa opiskelijoiden hyvinvoinnista saisi suoraan. Pienen otannan vuoksi karvialaisten osuutta lähiseudun oppilaitosten kyselyjen tuloksista ei julkaista.

Sosiaali- ja terveydenhuolto

TYÖIKÄISET

Elämänlaatu ja osallisuus

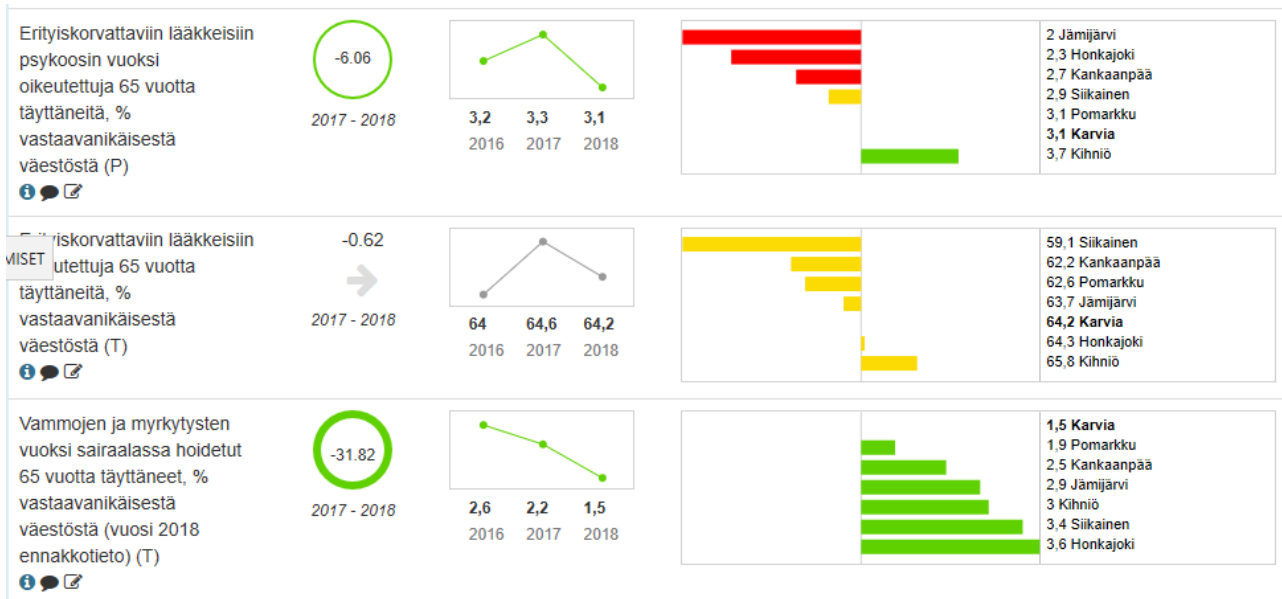

TYÖIKÄISET - Yhteenveto

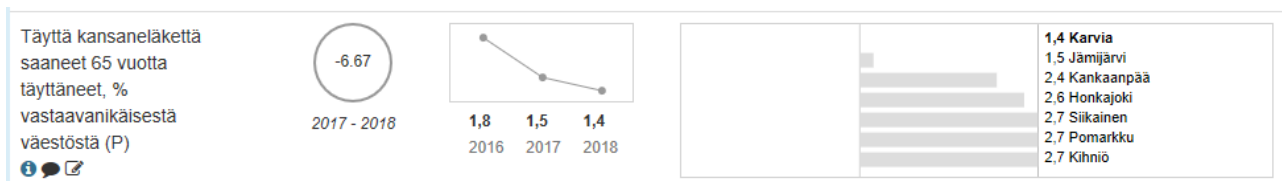
Mielenterveysperusteisesti sairauspäivärahaa saavien määrä vaihtelee vuosittain paljonkin 1000 asukasta kohti kunnan pienen asukasluvun vuoksi. Luku on kuitenkin pysynyt edelleen alhaisempana kuin muissa samankokoisissa kunnissa keskimäärin. Työkyvyttömyyseläkkeellä olevien 25-64 vuotiaiden osuus Karviassa on nousussa, mutta edelleen verrokkikuntia alhaisempi.

IKÄIHMISET

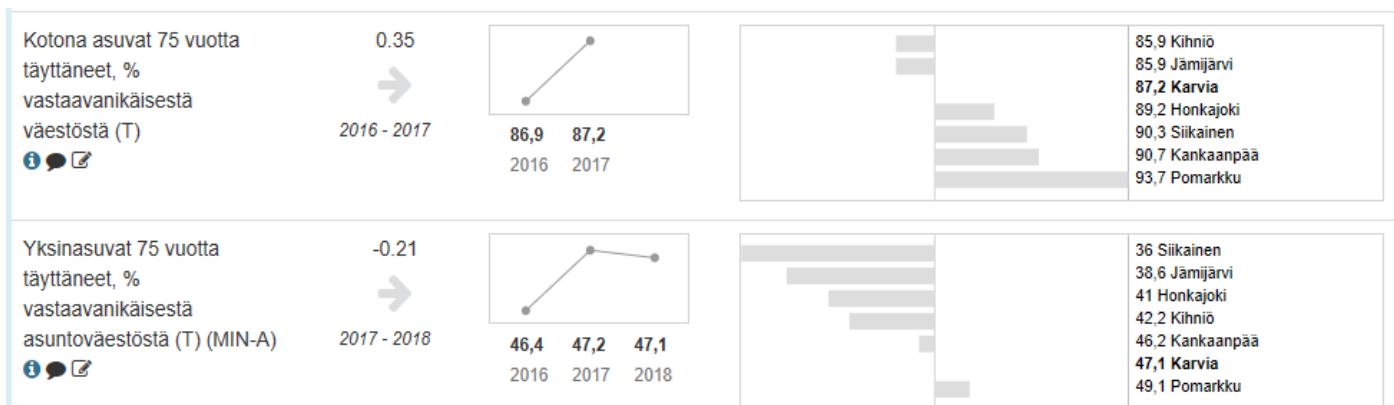
Elämänlaatu ja osallisuus

Opiskelu, työ ja toimeentulo

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

IKÄIHMISET - Yhteenveto

Kotona asuvien ikäihmisten avuntarpeeseen on syytä kiinnittää huomiota. Kotona asuvia avun ulkopuolella olevia ikäihmisiä on kunnassa huomattavan paljon ja avun tarve on kasvussa, mutta apua ei välttämättä osata hakea.

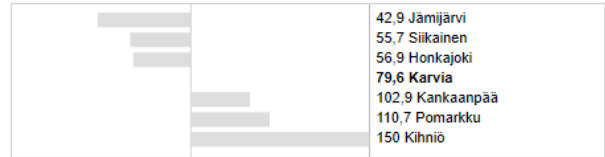
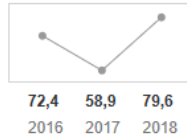
KAIKKI IKÄRYHMÄT

Elämänlaatu ja osallisuus

Psykiatrian laitoshoidon
potilaiden hoitajaksojen ikä-
ja sukupuolivakioitu indeksi
(vuosi 2018 ennakkotieto)

2017 - 2018

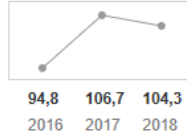
(T)

Sairaalahoitossa olleiden
potilaiden hoitopäivien ikä-
ja sukupuolivakioitu indeksi
(vuosi 2018 ennakkotieto)

-2.25

2017 - 2018

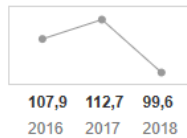

(T)

Sairaalahoitossa olleiden
potilaiden hoitajaksojen ikä-
ja sukupuolivakioitu indeksi
(vuosi 2018 ennakkotieto)

2017 - 2018

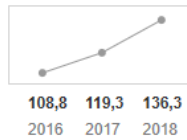

(T)

Perusterveydenhuollon
vuodeosastohoidon
potilaiden hoitopäivien ikä-
ja sukupuolivakioitu indeksi
(vuosi 2018 ennakkotieto)

2017 - 2018

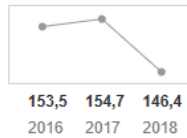

(T)

Perusterveydenhuollon
vuodeosastohoidon
potilaiden hoitajaksojen ikä-
ja sukupuolivakioitu indeksi
(vuosi 2018 ennakkotieto)

2017 - 2018

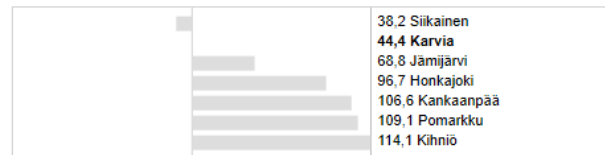
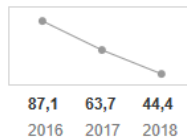

(T)

Psykiatrian laitoshoidon
potilaiden hoitopäivien ikä-
ja sukupuolivakioitu indeksi
(vuosi 2018 ennakkotieto)

2017 - 2018

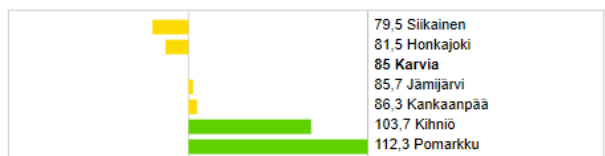
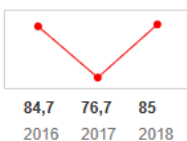

(T)

Sairauspäivärahaa saaneet
16 - 64-vuotiaat / 1 000
vastaavanikäistä (T)

2017 - 2018

(T)

Turvallisuus, asuminen ja ympäristö

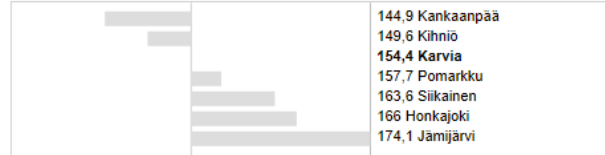
Vammojen ja myrkytysten vuoksi sairaalassa hoidetut potilaat / 10 000 asukasta (vuosi 2018 ennakkotieto) (T) (MIN-A)

2017 - 2018

166,5 181,4 154,4
2016 2017 2018

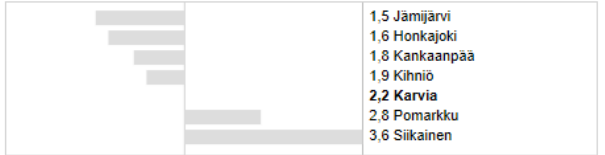
Pitkäaikaistyöttömät, % työvoimasta (T)

2017 - 2018

3,4 2,9 2,2
2016 2017 2018

Asuntokunnat yhteensä, lkm (T)

0.09

2017 - 2018

1188 1165 1166
2016 2017 2018

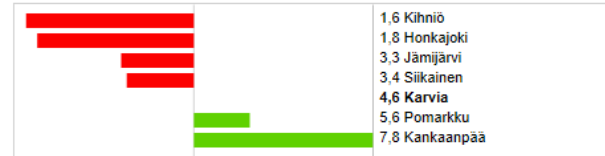
Poliisin tietoon tulleet henkeen ja terveyteen kohdistuneet rikokset / 1 000 asukasta (P)

2017 - 2018

4,5 2,1 4,6
2016 2017 2018

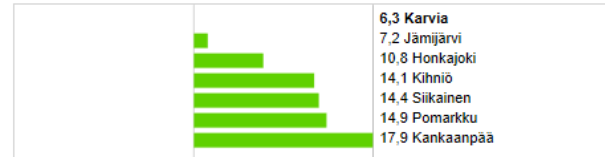
Poliisin tietoon tulleet omaisuusrikokset / 1 000 asukasta (T)

2017 - 2018

9,4 5 6,3
2016 2017 2018

Poliisin tietoon tulleet eräät liikenne rikokset / 1 000 asukasta (T)

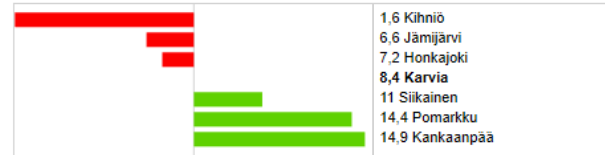
-3.45

2017 - 2018

6,5 8,7 8,4
2016 2017 2018

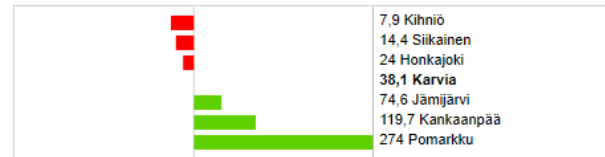
Poliisin tietoon tulleet liikenneturvallisuuden vaarantamiset ja liikenne rikkomukset / 1 000 asukasta (T)

2017 - 2018

31,8 32,5 38,1
2016 2017 2018

KAIKKI IKÄRYHMÄT -Yhteenveto

Olohuoneeseen on saatu räätälöityä matalankynnyksen palveluita, joita koulutetut vertaisohjaajat vetävät. Mm. karaokea ja kokkikerhoa. Toimintaa kehitetään edelleen ja haetaan uusia toimintamuotoja. Vapaamuotoisia ryhmiä ja esimerkiksi lapsiperheitä on toiminnassa mukana.

KUNNAN PALVELUT

Sosiaali- ja terveydenhuolto

<p>Perusterveydenhuollon avohoidon kaikki lääkärikäynnit / 1 000 asukasta (P)</p> <p>2017 - 2018</p> <p>-0.18</p> <p>→</p> <p>1770 1660 1657</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>1451 Siikainen 1657 Karvia 1698 Pomarkku 1711 Jämijärvi 1734 Honkajoki 1806 Kankaanpää 2371 Kihniö</p>
<p>Perusterveydenhuollon muut avohoitokäynnit (muu ammattiryhmä kuin lääkäri) / 1 000 asukasta (T)</p> <p>2017 - 2018</p> <p>61.65</p> <p>226 206 333</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>251 Kihniö 311 Pomarkku 313 Kankaanpää 333 Karvia 358 Honkajoki 369 Siikainen 428 Jämijärvi</p>
<p>Perusterveydenhuollon vuodeosastoahoito, keskimääräinen hoitoaika (vuosi 2018 ennakkotieto) (T)</p> <p>2017 - 2018</p> <p>14.85</p> <p>10,5 10,1 11,6</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>2.8 Kihniö 9.6 Siikainen 9.7 Kankaanpää 10.1 Pomarkku 10.1 Jämijärvi 11.1 Honkajoki 11.6 Karvia</p>
<p>Perusterveydenhuollon avohoidon lääkärin potilaat yhteensä, % väestöstä (T)</p> <p>2017 - 2018</p> <p>-2.83</p> <p>→</p> <p>64,1 63,5 61,7</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>57,1 Siikainen 61 Kankaanpää 61,6 Honkajoki 61,7 Karvia 62,5 Pomarkku 63,8 Jämijärvi 72,3 Kihniö</p>
<p>Yksityislääkärikäynneistä korvausta saaneet, % väestöstä (T)</p> <p>2017 - 2018</p> <p>-4.41</p> <p>→</p> <p>23,6 22,7 21,7</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>14.4 Kihniö 21,7 Karvia 22,1 Honkajoki 23,1 Jämijärvi 25,7 Kankaanpää 28,1 Pomarkku 30,2 Siikainen</p>
<p>Hammaslääkäripalveluja yksityissektorilla käyttäneet (korvauksia saaneet hlöt), % väestöstä (T)</p> <p>2017 - 2018</p> <p>3.57</p> <p>→</p> <p>13,5 11,2 11,6</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>7,4 Siikainen 9,5 Honkajoki 9,9 Pomarkku 10,9 Kankaanpää 11,6 Karvia 12,4 Jämijärvi 14 Kihniö</p>

<p>Päihteiden vuoksi sairaaloiden ja terveyskeskusten vuodeosastoilla hoidetut potilaat / 1 000 asukasta (vuosi 2018 ennakkotieto) (T)</p> <p>0.00</p> <p>2017 - 2018</p> <p>2,4 5 5</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>2.8 Jämijärvi 3.3 Pomarkku 3.7 Kihniö 4.1 Kankaanpää 4.2 Honkajoki 4.7 Siikainen 5 Karvia</p>
<p>Vammaispalvelulain mukaisten palvelujen ja taloudellisten tukitoimien menot yhteensä, euroa / asukas (T)</p> <p>0.82</p> <p>2017 - 2018</p> <p>121,7 145,7 146,9</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>0 Kihniö 52,8 Siikainen 99 Honkajoki 100,6 Jämijärvi 116,6 Kankaanpää 146,9 Karvia 255,8 Pomarkku</p>
<p>Sosiaali- ja terveystoiminnan nettokäyttökustannukset (pl. varhaiskasvatus 2015-), euroa / asukas (T)</p> <p>5.62</p> <p>2017 - 2018</p> <p>3837,1 3851,4 4067,8</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>3610 Kankaanpää 3772,8 Jämijärvi 3807,3 Siikainen 4067,8 Karvia 4078,3 Pomarkku 4151,3 Honkajoki 4361,3 Kihniö</p>
<p>Sosiaalitoiminnan nettokäyttökustannukset (pl. varhaiskasvatus 2015-), euroa / asukas (T)</p> <p>7.28</p> <p>2017 - 2018</p> <p>1730,7 1727,8 1853,6</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>1553,9 Kihniö 1570,3 Kankaanpää 1662,6 Siikainen 1728 Jämijärvi 1832,8 Honkajoki 1853,6 Karvia 1973,7 Pomarkku</p>
<p>Terveystoiminnan nettokäyttökustannukset, euroa / asukas (T)</p> <p>4.27</p> <p>2017 - 2018</p> <p>2106,4 2123,6 2214,2</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>2039,7 Kankaanpää 2044,8 Jämijärvi 2104,6 Pomarkku 2144,7 Siikainen 2214,2 Karvia 2318,4 Honkajoki 2807,3 Kihniö</p>
<p>Perusterveydenhuollon (mukaan lukien suun terveydenhuolto) nettokäyttökustannukset, euroa / asukas (T)</p> <p>13.51</p> <p>2017 - 2018</p> <p>838,3 794,4 901,7</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>731,8 Kankaanpää 799 Siikainen 807,5 Pomarkku 849,1 Jämijärvi 901,7 Karvia 976 Honkajoki 1403,7 Kihniö</p>
<p>Erikoissairaanhoidon nettokäyttökustannukset, euroa / asukas (T)</p> <p>-1.08</p> <p>2017 - 2018</p> <p>1201,3 1288,4 1274,5</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>1150,4 Jämijärvi 1258,6 Kihniö 1274,5 Karvia 1276,8 Pomarkku 1285,9 Kankaanpää 1300,4 Siikainen 1309,7 Honkajoki</p>
<p>Aikuisten mielenterveyden avohoitokäynnit / 1 000 18 vuotta täyttänyttä (vuosi 2018 ennakkotieto) (T)</p> <p>2.22</p> <p>2016 - 2017</p> <p>225,7 230,7</p> <p>2016 2017</p>			<p>230,7 Karvia 245,1 Honkajoki 270,7 Siikainen 297,4 Jämijärvi 316,1 Pomarkku 467,8 Kihniö 605,5 Kankaanpää</p>
<p>Erikoissairaanhoidon avohoitokäynnit / 1 000 asukasta (vuosi 2018 ennakkotieto) (T)</p> <p>11.17</p> <p>2017 - 2018</p> <p>1446,3 1589,3 1766,9</p> <p>2016 2017 2018</p>			<p>1026,2 Kihniö 1752,3 Jämijärvi 1766,9 Karvia 1868,3 Siikainen 1953,2 Honkajoki 2119,6 Kankaanpää 2315,9 Pomarkku</p>

2 Hyvinvointisuunnitelmaa toteuttavat toimenpiteet vuonna 2019

Hyvinvointisuunnitelmassa yhtenä tärkeimmistä tavoitteista on lasten ja nuorten syrjäytymisen ehkäisy. Toimenpiteitä tämän eteen on vuonna 2019 tehty suunnitelman mukaisesti.

- Perhetyöntekijä ja erityislastentarhanopettaja ovat pystyneet tukemaan lapsiperheitä ja lapsia erilaisissa haasteissa jo varhaisessa vaiheessa.
- Kaikilla on ollut oikeus ja mahdollisuus halutessaan kokopäiväiseen päivähoitoon
- Leikkikenttätoiminta kesällä 2019 tavoitti ison joukon lapsia
- Kiusaamisen vastainen toimintakulttuuri kouluissa, Kiva - tiimien toiminta
- Koulun toimintakulttuuria kehitetään siten, että jokaisen oppilaan omien vahvuuksien etsiminen ja tukeminen, positiivisen vahvistaminen toteutuu
- Peruskoulun ja toisen asteen oppilaitosten yhteydenpitoa toteutetaan Opon toimesta
- Alueen etsivän nuorisotyön toimijat ovat käyneet aktiivisemmin Karviassa
- Monipuolista harrastustoimintaa on järjestetty eri tahojen toimesta. Musiikinopetusta on saatu järjestettyä myös paikkakunnalle.
- Nuorille järjestettiin valvottuja perjantai-iltoja maaliskuu-toukokuussa. Vanhalle alakoululle ollaan tekemässä nuorisotilaa, jonka suunnitteluun ja toteuttamiseen nuoret on otettu mukaan.
- Nuorisovaltuuston toimintaa aktivoidaan edelleen
- NUORISOSTA JOTAIN LISÄÄ

Päihteidenkäytön vähentämiseksi on

- järjestetty oppilaiden ja nuorten valistustilaisuuksia
- Pakka-toimintamalli käytössä
- AA-kerhon toiminta Karviassa
- Päihdehoitopalveluista on tiedotettu

Hyvinvoinnin ja itsenäisen suoriutumisen edistämiseksi ja terveyserojen kaventamiseksi on

toteutettu

- laadukkaat liikuntapaikat lähellä kuntalaisia
- monipuolinen liikuntatarjonta, henkilökohtaista liikuntaneuvontaa,
- toteutettu erilaisia terveysliikuntakampanjoita, kuten haastepyöräily ja -hiihto
- Luontoliikuntakohteiden kehittäminen ja tunnetuksi tuominen, erityisesti geopark - hanke, uuden luontoliikuntapaikan rakentaminen Neva-Lylyyn

- perheitä on perhetyön avulla opastettu turvalliseen, itsenäiseen arkeen
- lasten ja nuorten arkielämän taitojen opettaminen pienestä pitäen kunnan kasvatuspalveluissa
- Nuorten ja lasten toiveita harrastusmahdollisuuksista kartoitettiin syksyllä 2018, ja toiveiden mukaisia harrastusryhmiä on lähdetty toteuttamaan mahdollisuuksien mukaan
- Yrittäjyyskasvatus perusopetuksessa lähtenyt hyvin käyntiin myös yhtenäiskoulussa
- tapaturmien ehkäisyä tukevat liikuntaryhmät (tasapainojumppa, kehonhuolto, voimaharjoittelu)
- vapaa-aikatoimi ja karvialaiset yhdistykset ovat kokoontuneet/ kokoontumassa yhdessä kehittämään toimintaa
- kunta aktiivisesti osallistaa kolmatta sektoria esim. valmiussuunnittelussa
- olohuoneen rakentaminen yhteisöllisyyden tukemiseksi ja monenlaisen hyvinvointia tukevien toimintojen tilaksi
- Willi verkosto verkkopuntari
- kunta on ollut aktiivisesti mukana syrjäytymisen ehkäisyä tukevissa hankkeissa, kuten SPR:n hanke pärjätään yhdessä, Satasoten Satakunnan tulevaisuus lapsissa, järjestöhanke 5000 tekoa yms.

OSA III VALTUUSTOKÄSITTELY

Karvian kunnanvaltuusto on käsitellyt kertomuksen xx.xx.2019